

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 22/09/2020

Του: Κυριάκου Βελόπουλου, Προέδρου Κόμματος, Βουλευτή Λάρισας

ΠΡΟΣ : Τον κ. Υπουργό Υγείας
Τον κ. Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων
Τον κ. Υπουργό Εσωτερικών
Τον κ. Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
Τον κ. Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΘΕΜΑ : «Ανάγκη για άμεση απόσυρση της νωπής ναφθαλίνης από τους χώρους λιανικής πώλησης αλλά και της χρήσης της λόγω επικινδυνότητάς της για τα άτομα που πάσχουν από έλλειψη του ενζύμου “G6PD”»

Κύριοι, κύριοι Υπουργοί,

Το «G6PD» είναι ένζυμο που βρίσκεται στο ερυθρό αιμοσφαίριο και ο βασικός του ρόλος είναι η προστασία του ερυθρού αιμοσφαίριου από οξειδωτικές καταστάσεις. Η παθογόνος περίπτωση έλλειψης του ενζύμου αυτού είναι κληρονομική και μεταβιβάζεται από τη μητέρα στα αγόρια, όπου και η έλλειψη παρατηρείται στατιστικά περισσότερο. Όσον αφορά στα κορίτσια, η ενδεχόμενη ανεπάρκεια του ενζύμου ποικίλει από την άποψη της έντασης νοσηρότητας. Η προηγούμενη έλλειψη μπορεί να χαρακτηριστεί, κάλλιστα, ανίατη νόσος, με τα μέχρι σήμερα δεδομένα. Στην πατρίδα μας ονομάζεται και “κυαμισμός” ή “φαβισμός”, είναι, δε, η συχνότερη μορφή ενζυμικής ανεπάρκειας των ερυθρών αιμοσφαιρίων. Υπολογίζεται ότι, 400 εκατομμύρια άνθρωποι παγκοσμίως πάσχουν από αυτή την έλλειψη του ενζύμου “G6PD”, γεγονός που καθιστά την πρόληψη και αντιμετώπισή της πρώτης προτεραιότητας ζήτημα για τις Υγειονομικές Υπηρεσίες κάθε χώρας.

Στην Ελλάδα, η μέτρηση και ανίχνευση του εν λόγω ενζύμου στο αίμα περιλαμβάνεται στις εξετάσεις που γίνονται σε όλα τα νεογνά. Όμως, καθίσταται ιδιαίτερα δύσκολη στη διαχείρισή της, καθώς, με το πέρασμα των ετών, μπορεί να προκύψει ακούσια αμέλεια λήψης μέτρων προφύλαξης των γονέων και των προσώπων που φροντίζουν τα παιδιά-φορείς της νόσου από τις ουσίες που την προκαλούν και αναφέρονται παρακάτω. Σε κάθε περίπτωση άγνοιας ή ακούσιας παραμέλησης του σχετικού κινδύνου, η κρίσιμη καμπή-σημείο «μηδέν» της διαχείρισης της νόσου έγκειται, ιδίως όσον αφορά στα παιδιά, στην ξαφνική πρώτη εμφάνιση εκείνων των νοσηρών συμπτωμάτων στο οικογενειακό ή σχολικό περιβάλλον, που θα προκαλέσουν τη διάγνωση ή επανα-διάγνωση της, κατόπιν μιας εξέτασης αίματος.

Η παραπάνω έλλειψη ενζύμου, σύμφωνα με την «Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας» ταξινομήθηκε σε κλάσεις επικινδυνότητας, με την πιο κρίσιμη εξ' αυτών να είναι η οξεία «αιμόλυση». Η τελευταία είναι που προκαλεί τον θάνατο στον οργανισμό του πάσχοντα. Η εν λόγω «αιμόλυση» αφορά στο ότι, τα ερυθρά κύτταρα του αίματος, αδυνατώντας να ανταποκριθούν στο οξειδωτικό «stress» που προκαλούν κάποιες ουσίες με τις οποίες ο οργανισμός έρχεται σε επαφή και τις οποίες θα αναφέρουμε στη συνέχεια, καταστρέφονται, μέσα σε διάστημα 48 ωρών από την επαφή του ατόμου με αυτές. Οι εν λόγω επικίνδυνες ουσίες, που προκαλούν τον “κυαμισμό” περιέχονται στα κουκιά, στη ναφθαλίνη, στη βιταμίνη «Κ», ακόμα και στο κοινό, γνωστό σε όλους φάρμακο της ασπιρίνης αλλά και σε άλλα κοινά φάρμακα.

Τα συμπτώματα της άνω νόσησης εκδηλώνονται το πολύ σε 48 ώρες, είτε μετά την κατανάλωση τροφής που περιέχει την ουσία η οποία ενεργοποιεί την αιμόλυση, όπως τα κουκιά, είτε μετά τη λήψη φαρμάκων που ενοχοποιούνται σχετικά, όπως η ασπιρίνη, είτε ακόμα και με την απλή όσμηση της ναφθαλίνης, που μπορεί να έχει χρησιμοποιηθεί στα ρούχα που φορά ο φίλος, ο συμμαθητής ή ο δάσκαλος και έχουν βγει από το περιτύλιγμα της χειμερινής φύλαξης, προς αποφυγή της διάβρωσής τους από το σκώρο. **Αξίζει δε να σημειωθεί και να τονιστεί ιδιαίτερα, πως τα παιδιά που έχουν έλλειψη του ενζύμου “G6PD” δεν είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τη μυρωδιά της ναφθαλίνης, ούτε είναι σε θέση να αποκτήσουν σε οποιαδήποτε φάση της ζωής τους εκ του ασφαλούς τη σχετική εμπειρία, μη έχοντας εμφανίσει στο παρελθόν τα σχετικά συμπτώματα των αρνητικών επιδράσεων της νόσου.** Η εμπειρία της προηγούμενης αίσθησης μυρωδιάς, σε κάθε περίπτωση, αντιπροσωπεύει για τα παιδιά αυτά έναν θανάσιμο κίνδυνο. Η ναφθαλίνη, λοιπόν, που ονομάζεται και «νάφθα» ή «καμφορά», είναι δυνατόν, ακόμα και ως «μυρωδιά», να επιφέρει θάνατο από «αιμόλυση» στα παιδιά που νοσούν από έλλειψη του ενζύμου “G6PD”.

Άλλα συμπτώματα που πρέπει να κινητοποιήσουν τα ανυποψίαστα ως άνω πάσχοντα παιδιά και κυρίως τους γονείς τους, είναι: η ωχρότητα, ο κιτρινισμός του δέρματος, η εύκολη κόπωση, τα σκούρα κόπρανα, το κόψιμο αναπνοής, ο αυξημένος καρδιακός τόνος, η διόγκωση της σπλήνας ή ο ίκτερος. Όταν τα συμπτώματα «τρέξουν», είναι δυνατόν να οδηγηθεί ο οργανισμός του παιδιού, που έχει έλλειψη του άνω ενζύμου, σε οριακές καταστάσεις, με πολύ σοβαρό κίνδυνο απώλειας της ίδιας της ζωής του. Η ανωτέρω άκρως επικίνδυνη κατάσταση επιδεινώνεται στις περιοχές, όπου έχουν εισέλθει λαθρομετανάστες και συγχρωτίζονται με τον ελληνικό πληθυσμό, είτε ως ενήλικες, είτε ως τέκνα τους, όντας συμμαθητές στα κατά τόπους σχολεία των Ελλήνων μαθητών. Ο λόγος είναι η μαζική χρήση της ναφθαλίνης στις χώρες προέλευσης των αλλοδαπών λαθρομεταναστών, λόγω του φθηνού της κόστους στις αγορές της Ασίας ή της Αφρικής, σε σχέση με τα υπόλοιπα πιο ακριβά σε κόστος υποκατάστατα, με αποτέλεσμα να χρησιμοποιείται περισσότερο στη συντήρηση και φύλαξη των ρούχων, με τα οποία τελικά κυκλοφορούν οι αλλοδαποί αυτοί και τα παιδιά τους, εντός της χώρας μας.

Ο ρόλος της Πολιτείας σε αυτές τι ελάχιστες περιπτώσεις, κατά τις οποίες, συμπολίτες μας και ιδίως, μικρά παιδιά πάσχουν από την έλλειψη του παραπάνω ενζύμου είναι εξόχως κομβικός. Πέραν της αποφυγής κατανάλωσης κουκιών ή των τροφίμων με βιταμίνη «Κ», που βαρύνει ως ευθύνη εν εγρηγόρει τον στενό περίγυρο των παιδιών ή των πασχόντων, οικογενειακό και σχολικό, ο περιορισμός με νόμο της ανεξέλεγκτης κυκλοφορίας της «ναφθαλίνης» στον κοινωνικό περίγυρο, είτε νωπής, είτε ακόμα και ως οσμή, είναι μια επιβεβλημένη ενέργεια πρόληψης, που απαιτεί κατεπείγουσα θεσμοθέτηση. Ευτυχώς, η καθαυτή χρήση της ναφθαλίνης στα ρούχα έχει στις μέρες μας περιθωριοποιηθεί στις Ευρωπαϊκές χώρες, υπάρχοντων πολλών πιο εύχρηστων και ακίνδυνων υποκατάστατων. Η προστασία των ρούχων από το έντομο του σκώρου επιτυγχάνεται με αυτά τα πιο φιλικά, μη επικίνδυνα στους χρήστες σκευάσματα, αρκετά διαδεδομένα στα καταστήματα λιανικών πωλήσεων της χώρας μας. Ως εκ τούτου, είναι ανάγκη να απαγορευθεί θεσμικά στην Ελληνική Επικράτεια η άνευ ειδικής άδειας ιδιωτική προμήθεια και χρήση της ναφθαλίνης, τόσο οικιακά *(ιδίως σε περιπτώσεις πολυκατοικιών, όπου η πυκνοκατοίκηση και διάχυση μυρωδιάς είναι ενδεχόμενη ανά πάσα στιγμή)*, όσο και σε εκείνα τα περιβάλλοντα, όπου τα παιδιά περνάνε αρκετές ώρες. Τέτοια περιβάλλοντα είναι τα σχολεία, οι παιδικοί σταθμοί, τα φροντιστήρια, οι χώροι των Κέντρων Δημιουργικής απασχόλησης, οι σχολές χορού/μουσικής, οι αθλητικοί κλειστοί χώροι κλπ.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτώνται οι κ. κ. Υπουργοί:

Προτίθεσθε να λάβετε τις απαραίτητες νομοθετικές πρωτοβουλίες, καθώς και τα σχετικά μέτρα περιφρούρησης, τόσο προς κατάργηση της άνευ ειδικής άδειας προμήθειας από ιδιώτες νωπής ναφθαλίνης στο λιανικό εμπόριο, όσο και της απαγόρευσης διατήρησης της τελευταίας σε οικιακά περιβάλλοντα ή της χρήσης της σε ρουχισμό, με προβλεπόμενες ποινικές κυρώσεις για κάθε ενδεχόμενο παραβάτη, ώστε να προφυλαχθεί η υγεία των Ελλήνων πολιτών, ενήλικων και ανήλικων, που πάσχουν από την έλλειψη του ενζύμου “G6PD”;

Ο ερωτών Βουλευτής

ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ